ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně: **nezl. M. F.,** zastoupené Mgr. Janem Vlkem, advokátem se sídlem Římská 14, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 21. 12. 2011, č. j. 206602/2011/KUSK, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 21. 11. 2012, č. j. 42 Ad 39/2012 – 59,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojila proti rozsudku Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) ze dne 21. 11. 2012, č. j. 42 Ad 39/2012 – 59 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl žalobu stěžovatelky proti rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje (dále jen „původní žalovaný“) ze dne 21. 12. 2011, č. j. 206602/2011/KUSK (dále jen „napadené rozhodnutí“).

Napadeným rozhodnutím rozhodl původní žalovaný o zamítnutí odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí Městského úřadu v Benešově ze dne 31. 7. 2009, č. j. 8574/2009/ BEN (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) a potvrdil je. V odůvodnění shrnul průběh řízení ve věci nároku stěžovatelky na příspěvek na péči a důvody pro potvrzení prvostupňového rozhodnutí. Příspěvek na péči byl stěžovatelce odňat prvostupňovým rozhodnutím poté, co bylo jeho první rozhodnutí ve věci o snížení příspěvku v důsledku prokázání I. stupně závislosti stěžovatelky na péči k odvolání stěžovatelky zrušeno a vráceno k novému projednání, přičemž původní žalovaný zavázal prvostupňový orgán

svým právním názorem, že podle výsledku posouzení stupně závislosti Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze (dále jen „PK MPSV v Praze“) stěžovatelce příspěvek na péči nenáleží vůbec. Na základě odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí původní žalovaný požádal PK MPSV opětovně o posouzení zdravotního stavu stěžovatelky a stanovení stupně závislosti ve věci přiznání příspěvku na péči. PK MPSV při svém jednání ze dne 27. 11. 2009 vyhodnotila skutečnosti, které vedly k požadavku na doplnění posudku a neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru ze dne 17. 3. 2009 v tom směru, že nejde o osobu, která se podle § 8 zákona č. 108/2006 Sb. považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Na základě toho bylo odvolání stěžovatelky proti prvostupňovému rozhodnutí zamítnuto rozhodnutím ze dne 4. 2. 2010, č. j. 015147/ 2010/KUSK.

Na základě žaloby podané proti tomuto rozhodnutí původního žalovaného Městský soud v Praze zrušil svým rozsudkem č. j. 4 Ad 16/2010 – 26 (dále také jen „prvotní zrušující rozsudek“) a vrátil věc původnímu žalovanému k dalšímu řízení s tím, že původní žalovaný neměl k dispozici celý posudek vypracovaný PK MPSV a vzhledem k tomu nemohl posoudit jeho úplnost a přesvědčivost. Městský soud v Praze dále uvedl, že při vyžadování posudku k posouzení soběstačnosti žalobkyně je třeba přihlížet k tomu, že se její věk mění, a vycházet při posouzení soběstačnosti i z tohoto měnícího se kritéria.

Původní žalovaný opětovně požádal o doplnění posudku ze dne 17. 3. 2009 a 27. 11. 2009 a vyjádření PK MPSV k námitkám stěžovatelky ze dne 30. 4. 2009 a 29. 12. 2009. Původní žalovaný vyhodnotil jak formální, tak obsahové náležitosti posudků a dospěl k závěru, že jsou úplné objektivní a přesvědčivé. Jednáním PK MPSV dne 17. 3. 2009 a dne 27. 11. 2009 byly stěžovatelka i její zákonná zástupkyně přítomny. PK MPSV konstatovala, že výsledky sociálního šetření ze dne 29. 8. 2008 a závěry posouzení lékařem úřadu práce ze dne 1. 10. 2008 neodpovídaly objektivně prokázaným změnám zdravotního stavu posuzované z posudkově medicínského hlediska nebyl při zjištěném zdravotním postižení důvod hodnotit úkony jako nezvládané. Při sociálním šetření navíc nebylo přihlédnuto k věku dítěte s tím, že je třeba diferencovat nezvládání úkonů, které samostatně nezvládá v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Byla konstatována potřeba každodenní pomoci nebo dohledu celkem při 3 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti, což neodpovídalo kritériím pro přiznání jakéhokoliv stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby podle § 8 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 108/2006 Sb.).

V doplňujícím posudku ze dne 4. 8. 2011 PK MPSV v Praze setrvala na svých závěrech vyjádřených v posudcích ze dne 17. 3. 2009 a 27. 11. 2009, přičemž při jednání byla stěžovatelka vyšetřena odbornými lékaři – dne 17. 3. 2009 MUDr. T. (odbornou lékařkou v oboru pediatrie) a dne 27. 11. 2009 MUDr. M., odbornou lékařkou v oboru očního lékařství. V tomto posudku PK MPSV hodnotila stěžovatelku jako dítě bez přítomnosti pravého oka s velmi dobrým viděním na levém oku. Tím je schopna všech běžných činností odpovídajících jejímu věku. Uvedený stav očí neovlivňuje u posuzované ani fyzickou pohyblivost ani vzdělávací funkce. Posuzovaná byla v době rozhodné pro posouzení na svůj zdravotní stav již adaptovaná, jelikož je jednooká od narození a na zdravém oku proběhl normální vývoj zrakových funkcí. Při hodnocená zdravotního stavu stěžovatelky PK MPSV přihlédla i k věku a dynamice psychomotorického vývoje stěžovatelky při porovnání se zdravým dítětem stejného věku.

Původní žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí vycházel z uvedených posouzení stupně závislosti PK MPSV, z nichž vyplynulo, že stěžovatelka nebyla shledána osobou, která se považuje ve smyslu ustanovení § 8 zákona č. 108/2006 Sb. za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Zdravotní stav stupeň závislosti na pomoci jiné fyzické osoby byly posouzeny k datu jednání PK MPSV, a tudíž se jednalo o aktuální posouzení.

K námitkám stěžovatelky původní žalovaný uvedl následující. Nové sociální šetření nebylo třeba provádět, neboť stěžovatelčin zdravotní stav byl posouzen a stupeň závislosti hodnocen ve věku 5 let a v průběhu řízení dosažených šesti let věku dítěte, a to konkrétně v posudku ze dne 27. 11. 2009, kdy byla stěžovatelka i její zástupkyně jednání přítomna a proběhlo vyšetření při jednání odbornou lékařkou v oboru očního lékařství MUDr. M. Zjišťování zdravotního stavu se provádí vždy ke stavu ke dni podání žádosti o příspěvek na péči, přičemž v tomto případě se jednalo o řízení zahájené z moci úřední podle ustanovení § 23 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb. Pokud dojde ke změně, zhoršení či zlepšení zdravotního stavu, je věcí žadatele, aby podal novou žádost. Kromě toho stěžovatelka podala v průběhu odvolacího řízení novou žádost o příspěvek na péči, na základě níž opět nebyl příspěvek na péči přiznán a toto rozhodnutí bylo v odvolacím řízení potvrzeno. Pokud byla stěžovatelka v minulosti považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve smyslu § 8 zákona č. 108/2006 Sb, bylo tomu tak z důvodu aplikace přechodného ustanovení § 120 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., podle něhož všechny děti v minulosti považované za děti dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči byly automaticky považovány za osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III. Tento stupeň závislosti však náležel maximálně po dobu dvou let a při následné lékařské kontrole zdravotního stavu byla výše příspěvku stanovena na základě kontroly a podle jiných posudkových kritérií. K namítanému rozdílnému hodnocení úkonu chůze po schodech nahoru a dolů ve věku 5 a 6 let, kdy bylo na rozdíl od hodnocení v pěti letech shledáno zvládnutí tohoto úkonu, neshledal původní žalovaný rozpor, neboť ve vyšším věku je dítě již schopno zvládnout více úkonů vzhledem ke svému psychomotorickému vývoji samo. K námitkám směřujícím do rozporu posouzení lékařem OSSZ a výsledku sociálního šetření pracovníků prvostupňového orgánu původní žalovaný uvedl, že ze zákona vyplývá, že sociální šetření provedené pracovníky obce je pouze podkladem pro posouzení stupně závislosti OSSZ. Lékař má kromě sociálního šetření k dispozici veškerou zdravotní dokumentaci, na základě níž může na rozdíl od pracovníka obecního úřadu zdravotní stav objektivizovat. Stran námitky vůči hodnocení jednotlivých úkonů původní žalovaný odkázal na posudky a shledaná budoucí omezení pro výkon určitých pracovních činností, jinak ovšem byla stěžovatelka hodnocena jako adaptovaná a schopná všech běžných činností odpovídajících jejímu věku. Z uvedených důvodů původní žalovaný dospěl k závěru o tom, že byly napraveny všechny vady prvostupňového řízení, a proto odvolání zamítl.

V **napadeném rozsudku** krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. V odůvodnění nejprve shrnul právní úpravu poskytování příspěvku na péči, zejména ustanovení § 7, § 8, § 9 odst. 1, § 14 odst. 2, § 25 zák. č. 108/2006 Sb.

Z hlediska zjištění skutkového stavu krajský soud převzal skutkový stav zjištěný správními orgány. Původní žalovaný dne 24. 8. 2011 obdržel doplňující posudek PK MPSV v Praze ze dne 17. 3. 2009, a dále posudek ze dne 27. 11. 2009 a doplňující posudek ze dne

4. 8. 2011 vypracované touto komisí. Posudky byly vypracovány odborně způsobilou posudkovou komisí, členy komise byla lékařka odbornosti očního lékařství a pediatrie. Posudky vycházely z posudkového spisu OSSZ Benešov, kompletní zdravotní dokumentace praktického lékaře pro děti a dorost MUDr. B., lékařských zpráv očního vyšetření MUDr. Z. a MUDr. R., sociálního šetření provedeného prvostupňovým orgánem, spisu odvolacího orgánu, z vyjádření zákonné zástupkyně žalobkyně o odvolání, které bylo předloženo rodiči žalobkyně při jednání posudkové komise a z vlastního vyšetření při jednání posudkové komise dne 17. 3. 2011 MUDr. N. T. – odbornou lékařkou oboru pediatrie a také z vlastního vyšetření při jednání posudkové komise dne 27. 11. 2009 odbornou lékařkou oboru očního lékařství MUDr. E. M. Původní žalovaný v přezkoumávaném rozhodnutí zejména odkázal na posudek ze dne 4. 8. 2011, který byl vypracován na základě požadavku odvolacího orgánu na doplnění jednotlivých výše uvedených posudků po zrušení rozhodnutí prvotním zrušujícím rozsudkem ve věci. V závěru posudku ze dne 4. 8. 2011 zhodnotila posudková komise, že nešlo o osobu, která se podle § 8 zákona č. 108/2006 Sb., považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Tento stav byl k datu jednání posudkové komise dne 27. 11. 2009. PK MPSV v Praze setrvala na závěrech posudků ze dne 17. 3. 2009 a 27. 11. 2009, a to včetně druhu a počtu hodnocených úkonů.

Krajský soud vyhodnotil takto zjištěný skutkový stav tak, že mezi doloženými lékařskými nálezy nejsou rozpory, které by se dotýkaly skutečností významných pro posudkový závěr. V odvolání anebo v průběhu odvolacího řízení nebylo namítnuto nezjištění některé skutečnosti, týkající se zdravotního stavu nebo jeho funkčních důsledků, významné pro posudkový závěr, ani nezjištění takové skutečnosti nebylo doloženo lékařským nálezem, připojeným k odvolání anebo uplatněným v průběhu odvolacího řízení. Zdravotní stav a jeho funkční důsledky byly pro účely posudkového závěru úřadu práce zjištěny v rozsahu, který je dostatečný pro použití posudkových kritérií stanovených v právních předpisech, protože byly objektivizovány všechny skutečnosti, týkající se zdravotního stavu nebo jeho funkčních důsledků, významné pro posudkový závěr. Z hlediska těchto posudkových závěrů pak posudkový závěr lékaře Úřadu práce v Benešově ze dne 1. 10. 2008 nevycházel ze správného použití posudkových kritérií, protože zdravotní stav a stupeň závislosti na pomoci jiné fyzické osoby pro účely příspěvku na péči nebyl posouzen v souladu se zák. č. 108/2006 Sb., v platném znění a vyhl. č. 505/2006 Sb., v platném znění. Stejně tak výsledky sociálního šetření ze dne 29. 8. 2008 neodpovídají objektivně prokázaným změnám zdravotního stavu posuzované a z posudkově medicínského hlediska nebyl při zjištěném zdravotním postižení důvod hodnotit úkony jako nezvládané. Při sociálních šetřeních navíc nebylo přihlédnuto k věku posuzovaného dítěte s tím, že je třeba odlišit nezvládání úkonů, které samostatně nezvládá v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu od těch, které nezvládá z důvodů jiných (např. v důsledku nedostatečného výchovného působení rodiny, z důvodu hyperprotektivní péče ze strany matky z důvodu věku ve srovnání se stejně starým zdravým dítětem, apod.). PK MPSV v Praze při opakovaném hodnocení zdravotního stavu posuzované za období od 1. 11. 2008 do 27. 11. 2009 a konstatovala, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu posuzovaná potřebovala každodenní pomoc nebo dohled celkem při 3 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti, tak jak bylo již dříve uvedeno v tabulkách přiložených k posudkům ze dne 17. 3. 2009 a 27. 11. 2009.

Na základě výše uvedených skutečností PK MPSV v Praze konstatovala, že zdravotní stav žalobkyně v období od 1. 11. 2008 do 27. 11. 2009 neodpovídal kriteriím

pro přiznání jakéhokoliv stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby podle § 8 zák. č. 108/2006 Sb. o sociálních službách. PK MPSV v Praze vyhodnotila skutečnosti, které vedly k požadavku na doplnění posudku a neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru.

Krajský soud po zhodnocení shora uvedených skutečností dospěl k závěru, že původní žalovaný v nyní přezkoumávaném rozhodnutí a jemu předcházejícím řízení napravil pochybení, která mu byla vytýkána prvotním zrušujícím rozsudkem. Původní žalovaný nechal doplnit předcházející posudky PK MPSV v Praze ze dne 17. 3. 2009 a 27. 11. 2009 a zejména pak nechal vyhotovit nový posudek téže komise ze dne 4. 8. 2011. Tento posudek považoval soud za úplný, přesvědčivý a vyčerpávající. V závěru uvedeného posudku se komise jasně a srozumitelně vypořádala s opakovaně vznášenými námitkami zákonné zástupkyně žalobkyně. S ohledem na časový odstup od vydání napadeného rozhodnutí postupující věk žalobkyně nelze dnes dodatečně provádět sociální šetření. Za dané důkazní situace je pak posudek PK MPSV rozhodujícím důkazem v tomto přezkumném řízení. Závěrem krajský soud poukázal na to, že i podle platné judikatury v řízení o příspěvku na péči je posudek PK MPSV ČR považován za stěžejní důkaz (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009 – 53, dostupný na www.nssoud.cz). Z uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl.

V **kasační stížnosti** proti napadenému rozsudku podané z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. stěžovatelka uvedla následující námitky, pro něž považuje napadený rozsudek za nezákonný. Předně uvedla, že rozhodnutím prvostupňového orgánu ze dne 31. 7. 2009, čj. 8574/2009/BEN a rozhodnutí o odvolání bylo zásadním způsobem negativně zasaženo do jejích práv, neboť jí byl oprávněně vyplácený příspěvek na péči zcela odejmut. Podle prvotního zrušujícího rozsudku ve věci vykazovalo samotné prvostupňové rozhodnutí ze dne 31. 7. 2009, č.j. 8574/2009/BEN celou řadu zásadních právních vad (nevypořádání se s námitkami a návrhy účastníka řízení, nezohlednění aktuálního stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, naprosto nedostatečné odůvodnění přijatého rozhodnutí, netransparentnost a nepředvídatelnost rozhodnutí). Celé řízení se podle názoru stěžovatelky neúměrně protahuje, celkem již déle jak 4 roky. V rámci tohoto řízení je příslušný správní orgán povinen šetřit práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy dotčených osob, přičemž jeho rozhodnutí musí vždy odpovídat okolnostem daného případu a musí být vydáno bez zbytečných průtahů, aby bylo nepochybné a předvídatelné. Stěžovatelka dále odkázala na čl. 38 Listiny a uvedla, že tento ústavní imperativ je třeba vztáhnout i na správní orgány, přičemž ustanovení čl. 36 Listiny platí rovněž i pro správní orgány. Podle názoru stěžovatelky jsou uvedená pravidla v napadeném rozsudku naprosto opomíjena. Stěžovatelka je přesvědčena, že původní žalovaný svým odvolacím rozhodnutím napravoval po více jak dvou letech naprosto zásadní vady prvostupňového rozhodnutím, pro něž je potřeba považovat i napadené rozhodnutí za nezákonné. Původní žalovaný tak zasáhl do práv stěžovatelky na spravedlivý proces jakož i práva na řádný opravný prostředek. Z uvedených důvodů navrhla zrušení napadeného rozsudku a současně zrušení napadeného rozhodnutí, jakož i prvostupňového rozhodnutí, a vrácení věci k dalšímu řízení prvostupňovému orgánu.

Žalovaný ke kasační stížnosti nepodal žádné vyjádření.

Ze správních spisů prvostupňového orgánu a původního žalovaného Nejvyšší správní soud zjistil následující relevantní skutečnosti.

Z výsledku posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči ze dne 1. 10. 2008 vyplývá, že stěžovatelka byla osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve smyslu ustanovení § 8 zákona č. 108/2006 Sb. Stěžovatelka potřebovala pomoc z hlediska úkonů péče o vlastní osobu pouze při mytí, z hlediska úkonů soběstačnosti potřebovala pomoc pouze při zapojení se do sociálních aktivit. Podle záznamu ze sociálního šetření ze dne 29. 8. 2008 *„zůstává zdravotní stav stěžovatelky nadále stejný, nevidí na jedno oko. Každý den jí matka musí implantovat do oka protézku a čistit ránu v oku"*. Dále bylo zjištěno, že potřebuje pomoc s hygienou obličeje (má nasazovací zuby) a potřebuje *„...dohled při chůzi, protože naráží do předmětů a často padá"*. Tento záznam odráží v podstatě shodně výsledky sociálního šetření ze dne 7. 4. 2008, jakož i dřívějších šetření z roku 2007. Na základě těchto podkladů bylo vydáno rozhodnutí prvostupňového orgánu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 11824/2008/BEN o snížení příspěvku na péči z 9.000 Kč na 3.000 Kč, které ovšem bylo k odvolání stěžovatelky zrušeno původním žalovaným s tím (rozhodnutí ze dne 10. 6. 2009, č. j. 087135/2009/KUSK), že stěžovatelka podle posudku PK MPSV v Praze ze dne 17. 3. 2009 nebyla shledána závislou na péči vůbec.

Z posudkového závěru PK MPSV ze dne 17. 3. 2009 potom plyne, že stěžovatelka k datu vydání původního prvostupňového rozhodnutí ze dne 22. 10. 2008 nebyla osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z protokolu o jednání PK MPSV v Praze vyplývá, že jednání komise byla stěžovatelka i její zástupkyně přítomna. Z vyšetření v komisi vyplynulo, že stěžovatelka se v prostoru orientovala, avšak v neznámém prostoru zakopává a je nutný dohled druhé osoby, protože se špatně orientuje. Podle přílohy „Hodnocení závislosti u dětí ve věku od 5 let" stěžovatelka v rámci péče o vlastní osobu nezvládala pouze čištění zubní protézy, a dále nezvládala chůzi po schodech nahoru a dolů. Stran soběstačnosti nezvládala pouze zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku.

V posudkovém závěru PK MPSV ze dne 27. 11. 2009 se potom uvádí, že v případě stěžovatelky nešlo o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby

Další posudek PK MPSV v Praze je ze dne 4. 8. 2011, kdy se jednání komise stěžovatelka ani její zástupkyně nezúčastnily. PK MPSV zde znovu přezkoumala posudkový závěr Úřadu práce v Benešově ze dne 1. 10. 2008 a současně znovu zhodnotila zdravotní stav posuzované ke dni 17. 3. 2009 a 27. 11. 2009 podle pokynů původního žalovaného v návaznosti na prvotní zrušující rozsudek Městského soudu v Praze. Posudkový závěr vyznívá opět tak, že stěžovatelka z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nepotřebovala každodenní pomoc nebo dohled při více než 5 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti. Tento stav panoval ke dni 1. 11. 2008 a trval k datu jednání PK MPSV ze dne 27. 11. 2009. PK MPSV konstatovala, že výsledky sociálního šetření ze dne 29. 8. 2008 a 12. 4. 2010 i závěry posouzení lékařem Úřadu práce v Benešově ze dne 1. 10. 2008 neodpovídají objektivně prokázaným změnám zdravotního stavu posuzované. Při sociálních šetřeních navíc nebylo přihlédnuto k věku posuzovaného dítěte s tím, že je třeba oddělit od sebe nezvládání úkonů, které samostatně nezvládá v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu od těch, které nezvládá z důvodů jiných (např. v důsledku nedostatečného výchovného působení rodiny, z důvodu hyperprotektivní péče ze strany matky z důvodu věku ve srovnání se stejně starým

zdravým dítětem apod. PK MPSV v Praze se vypořádala i s námitkami stěžovatelky, k nimž zejména uvedla, že uvedený oční stav neovlivňuje u stěžovatelky ani fyzickou pohyblivost, ani vzdělávací funkce. Hyperprotektivní péče matky je z hlediska dalšího vývoje nevhodná, protože stěžovatelku omezuje v rozvoji praktických dovedností vázaných na prostorovou orientaci. PK MPSV v Praze z hlediska srovnání uvedla, že u dospělých je po uplynutí jednoho roku po ztrátě vidění na jednom oku možno s touto adaptovanou prostorovou orientaci řídit i motorové vozidlo. Takto postižení jedinci běžně sportují, vykonávají fyzicky i psychicky náročné činnosti bez většího omezení. Stěžovatelka tak v rozhodné době pro posouzení byla na svůj zdravotní stav již adaptovaná, protože má jednookost (=monokulus) od narození a na zdravém oku proběhl normální vývoj zrakových funkcí. Do budoucnosti bude stěžovatelka omezena pro výkon činnosti profesionálního řidiče, pro práce v riziku výšek a pro výkon speciálních činností vyžadujících dokonalé stereovidění (např. piloti letadel, práce v ozbrojených složkách, strojevedoucí atd.). Po opakovaném zhodnocení zdravotního stavu posuzované za období od 1. 11. 2008 do 27. 11. 2009 PK MPSV v Praze konstatovala, že stěžovatelka potřebovala každodenní pomoc nebo dohled celkem při 3 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti, tak jak bylo již dříve uvedeno v tabulkách přiložených k posudkům ze dne 17. 3. 2009. Proto PK MPSV v Praze neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti napadenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná.**

Nejvyšší správní soud úvodem svého právního posouzení podotýká, že stěžovatelka v rámci výslovně namítaného kasačního důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. uvedla námitky spíše procesního charakteru. Nejvyšší správní soud přesto napadený rozsudek přezkoumal z hlediska možných vad uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. c), d) s. ř. s., které musí zkoumat z úřední povinnosti i bez návrhu (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud v prvé řadě uvádí, že ve své aktuální judikatuře k otázkám příspěvku na péči dovodil, že *v řízení o nároku na příspěvek na péči podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, je povinností a v pravomoci odvolacího správního orgánu žádat po posudkové komisi doplnění posudku, pokud posudková komise postavila své hodnocení na rozporných podkladech, aniž by rozpory sama odstranila nebo vysvětlila. Tak tomu může být v případě, že se objeví rozpor mezi výsledkem šetření sociálního pracovníka a názorem posudkové komise, aniž by posudková komise sama provedla vlastní přešetření zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči* (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 - 25, přístupný na www.nssoud.cz). Je proto povinností krajských úřadů požadovat po posudkových komisích Ministerstva práce a sociálních věcí takové posudky, které budou na základě originální úvahy hodnotit a přezkoumávat předchozí posouzení stupně závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby

způsobem kvalitativně srovnatelným s praxí vžitou pro činnost totožných komisí při dřívějším hodnocení míry pomoci při životních úkonech v řízení o zvýšení důchodu pro bezmocnost (viz k tomu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009 - 63, přístupný na www.nssoud.cz). Tento postup správní orgány rozhodující o příspěvku na péči dodržely, neboť vyžádaly jak posudek PK MPSV v Praze ze dne 17. 3. 2009, tak i jeho doplnění 27. 11. 2009 a kompletně nový posudek téže komise ze dne 4. 8. 2011, které se dostatečně vypořádaly se záznamem o posouzení stupně závislosti stěžovatelky ze dne 1. 10. 2008, které podle shodného odůvodnění obou posudků neodpovídalo skutečnému stupni závislosti stěžovatelky. Jestliže její závislost na péči nedosáhla podle těchto posudků ani v oblasti péče o vlastní osobu ani soběstačnosti ani 5 úkonů (viz k tomu § 8 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění do 31. 7. 2009; po tomto datu došlo k novelizaci předmětného ustanovení na alespoň 4 úkony u osoby mladší 18 let), nešlo ani o lehký stupeň závislosti na péči. Krajský soud tedy postupoval správně, pokud po vyhodnocení skutkového stavu věci zjištěného před správními orgány shledal, že je dostatečný pro posouzení věci a zároveň byl přesvědčivě orgány posudkové služby MPSV odůvodněn.

K jednotlivým námitkám stěžovatelky Nejvyšší správní soud uvádí následující. Stěžovatelka se ve své první kasační námitce odkazuje na to, že rozhodnutím prvostupňového orgánu ze dne 31. 7. 2009, čj. 8574/2009/BEN (tzn. prvostupňovým rozhodnutím) a rozhodnutím o odvolání bylo zásadním způsobem negativně zasaženo do jejích práv. Toto rozhodnutí poté bylo potvrzeno pravomocným rozhodnutí původního žalovaného, které ovšem zrušil Městský soud v Praze prvotním zrušujícím rozsudkem ve věci, kde zavázal původního žalovaného k nápravě procesních vad. Ve vztahu ke splnění tohoto závazného pokynu městského soudu v navazující fázi správního řízení před původním žalovaným lze souhlasit s krajským soudem, že tyto vady byly následujícím postupem původního žalovaného odstraněny. Pokud stěžovatelka i nyní namítá, že došlo k těmto vadám, pak to nelze s ohledem na pravomocný prvotní rozsudek městského soudu (který tyto vady v postupu správních orgánů shledal) v této věci nijak popírat, nicméně stěžovatelce nelze přisvědčit v tom, že by tento zásah do práv stěžovatelky způsoboval nezákonnost napadeného rozhodnutí původního žalovaného a přezkoumávaného napadeného rozsudku krajského soudu. Pokud stěžovatelka je přesvědčena, že původní žalovaný svým odvolacím rozhodnutím napravoval po více jak dvou letech naprosto zásadní vady prvostupňového rozhodnutí, pro něž je potřeba považovat i napadené rozhodnutí za nezákonné a tím tak zasáhl do práv stěžovatelky na spravedlivý proces, pak jí v tomto ohledu nelze přisvědčit. Původní žalovaný napravil všechny nedostatky vytýkané Městským soudem v Praze v prvotním zrušujícím rozsudku ve smyslu jeho závazného právního názoru, a to zejména tím, že si vyžádal dokumentaci k vydání posudků PK MPSV v Praze a své nové rozhodnutí ve věci (tj. napadené rozhodnutí) dostatečně přesvědčivě odůvodnil.

Stěžovatelka dále namítla, že celé řízení se podle názoru stěžovatelky neúměrně protahuje, celkem již déle jak 4 roky. Jakkoliv toto tvrzení platí v rozměru celkové délky trvání správního řízení a soudního řízení správního, nelze tento argument vztahovat k jednotlivým fázím tohoto řízení, které jsou lhůtovány (viz k tomu § 71 správního řádu). K tomu je třeba v prvé řadě poznamenat, že ze správních spisů je naprosto zřejmé, že správní orgán postupoval i v souladu se zvláštní úpravou obsaženou v ustanovení § 26 a § 28 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění účinném k datu vydání napadeného rozhodnutí, podle něhož jsou správní orgány rozhodující o příspěvku na péči povinny přerušit správní řízení

po dobu posuzování stupně závislosti. Jestliže ve věci po dvakráte rozhodoval soud ve správním soudnictví a nyní je věc ve stadiu kasační stížnosti, pak se stěžovatelka nemůže odvolávat na to, že „celé“ řízení je neefektivní a dochází v něm k průtahům na straně orgánů veřejné moci, neboť je tomu tak mj. i díky využívání opravných prostředků a soudní ochrany práv ve správním soudnictví.

Stěžovatelčiny námitky týkající se postupu správního orgánu, který je podle jejího názoru povinen šetřit práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy dotčených osob, přičemž jeho rozhodnutí musí vždy odpovídat okolnostem daného případu a musí být vydáno bez zbytečných průtahů, aby bylo nepochybné a předvídatelné, rovněž na posouzení zákonnosti napadeného rozsudku nic nemění. Tyto obecné námitky postrádají jakoukoliv další konkretizaci vzhledem k napadenému postupu správního orgánu, a jak již Nejvyšší správní soud výše dovodil, v předmětném řízení byly v rovině standardů zákonnosti dodrženy.

Stěžovatelka dále odkázala na čl. 38 a čl. 36 Listiny a uvedla, že tento ústavní imperativ je třeba vztáhnout i na správní orgány. Nejvyšší správní soud samozřejmě souhlasí s tím, že tato ustanovení Listiny dopadají i na správní řízení jako rozhodování orgánů veřejné moci o právech a povinnostech subjektů (viz k tomu např. nález Ústavního soudu ČR ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99, přístupné na http:\\nalus.usoud.cz). Opět však z těchto ústavně zaručených veřejných subjektivních práv stěžovatelka nedovodila žádné konkrétní porušení procesních předpisů, které by mělo zakládat kasační důvod vymezený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v kontextu písm. d) téhož ustanovení v situaci, pokud by takovou důvodně vytýkanou vadu krajský soud při svém posuzování nezohlednil. Z takto obecně formulované námitky nevyplývá, jakým způsobem měla být její ústavně zaručená práva porušena (např. v otázkách práva vyjádřit se k podkladům napadeného rozhodnutí, přítomnost stěžovatelky při jednání PK MPSV v Praze apod.). Pokud stěžovatelka znovu opakuje, že původní žalovaný svým odvolacím rozhodnutím napravoval po více jak dvou letech naprosto zásadní vady prvostupňového rozhodnutí, pro něž je potřeba považovat i napadené rozhodnutí za nezákonné, pak tomuto argumentu z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud nepřisvědčil. Z toho důvodu Nejvyšší správní soud nepovažuje ani tyto námitky za důvodné.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatelky jako nedůvodnou a ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly. Žalované není možno náhradu nákladů řízení s ohledem na § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. prosince 2013

3 Ads 130/2012

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu